

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 1 - 214

ქ. თბილისი

„21“ 04 2009 წ.

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის მე-4 პუნქტის, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – ქ. ჭიათურაში მანგანუმის მადნის გადამამუშავებაზე (გამდიდრებაზე)
2. ნებართვის მოქმედების ვადა – უვადო
3. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ქსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა 37, 26.03.09. და ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაკიას მოხსენებითი ბარათი.

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

ეგ ზავნება: ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურს, გარემოს დაცვის ინსპექციას, ნებართვის მიძღვნილი ნებართვის მფლობელს.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37,

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 37

„26 მარტი“ 2009წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება— მანგანუმის მადნის გამდიდრება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი — „შპს ჭიათურა მანგანუმ ჯორჯია“. ქ. ფოთი, რეკვავას ქ 1/6
3. განხორციელების ადგილი — ქ. ჭიათურა, საჩხერის გზატკეცილი № 10
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი — 04.03.09.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ — სამეცნიერო კვლევითი ფირმა „გამა“. თბილისი, მ. ალექსიძის ქ. 9

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ქ. ჭიათურაში მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

საწარმოს განთავსების ალტერნატივების განხილვის შემდეგ საქმიანობის განხორციელებისთვის შეირჩა მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე მდებარე შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს საკუთრებაში არსებულ 9 340 მ² მიწის ნაკვეთი. საწარმოო ობიექტი უახლოესი საცხოვრებელი პუნქტიდან დაშორებულია 1500 მეტრით.

საქმიანობის მიზანია ზედაპირზე გაბნეული მანგანუმის მადნის მოპოვება და გადამუშავება. მადნის მოპოვება შესაბამისი ლიცენზიის საფუძველზე მოხდება სოფ. სოფ. მღვიმევის, რგანის, და ზედა რგანის მიმდებარე ტერიტორიებზე არსებული უბნებიდან, რომლებშიც მანგანუმის შემცველობა შეადგენს საშუალოდ 20%. საწარმოში დაგეგმილია წლიურად 40 000 ტონა ნედლეულის გადამუშავება. არსებული მარაგებისა და მანგანუმის კონცენტრატზე საბაზრო მოთხოვნების გათვალისწინებით, საწარმოს დაგეგმილი სიმძლავრით მუშაობა უზრუნველყოფილი იქნება 15-20 წლის განმავლობაში.

საწარმო იმუშავებს დღეში 8 საათი, ერთცვლიანი სამუშაო რეჟიმით. დასაქმებული იქნება 30-35 კაცი.

ტექნოლოგიური სქემის თანახმად მადნის მოპოვება მოხდება ღია წესით. კარიერის ზედაპირი გადაიხსნება ბულდოზერით და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა დასაწყობდება სანაყაროზე, რომელიც შემდეგ გამოიყენება რეკულტივაციისათვის. ნედლეული ავტოთვითმცლელით მიეწოდება მამდიდრებელ ფაბრიკას.

მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობა დაგეგმილია 1750 კვ.მ. ფართობის მქონე შენობაში. საწარმო იმუშავებს მანგანუმის მადნის გამამდიდრების ტიპური სქემით, რომელიც ითვალისწინებს მადნის დამსხვრევას, მორეცხვას, კლასიფიკაციას სიმსხოს მიხედვით და გამამდიდრებას სალექ მანქანაზე სველი გრავიტაციული მეთოდით, რაც მინიმუმამდე ამცირებს მტვრის გავრცელების შესაძლებლობას.

მზა პროდუქციის დროებითი შენახვისათვის გამოყენებული იქნება საწარმოო კორპუსის გვერდით მდებარე 495 მ² ფართობის მქონე შენობა, ხოლო ნედლეულის შესანახად გამოიყენება საწარმოო კორპუსისა და რკინიგზის ჩინს შორის არსებული ღია საწყობი, ზომით – 72X13X5 მეტრი. პერსპექტივაში საწარმოო კორპუსის ჩრდილო-აღმოსავლეთით დაგეგმილია ნედლეულის დამატებითი საწყობის მოწყობა.

საწარმოდან მზა პროდუქციის ტრანსპორტირება მოხდება სარკინიგზო ვაგონების საშუალებით. შუალედური პროდუქტები დასაწყობდება ქ. ჭიათურაში, მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე არსებულ სააგლომერაციო მადნის სანაყაროზე და დაექვემდებარება მეორად გადამუშავებას.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე საწარმოში წყლის მოხმარება ხდება სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო დანიშნულებით.

საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება 500მ³/წწ რაოდენობით განხორციელდება ქ. ჭიათურის წყალსადენის ქსელიდან.

საწარმოს ტექნიკური წყალმომარაგება გათვალისწინებულია მდ. ყვირილადან ელექტროტუმბოს საშუალებით. საპროექტო და ტექნიკური დოკუმენტაციის თანახმად ტექნიკური წყლის ხარჯი შეადგენს 80 000მ³/წწ.

საწარმოში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები, რაოდენობით 400 მ³/წ, ჩაშვებული იქნება 50 მ³ ტევადობის ბეტონირებულ ორმოში, რომელის გატანა მოხდება პერიოდულად, ქ. ჭიათურის წყალკანალის მუნიციპალური სამსახურის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

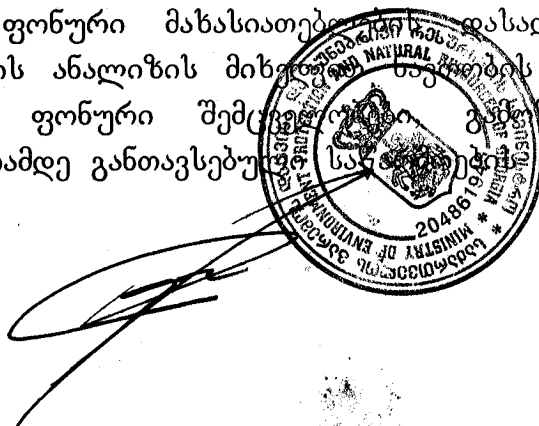
პროექტის თანახმად, საწარმოო ჩამდინარე წყლები, მოცულობით 76 000მ³, ორსექციანი (2X20მ³) ჰორიზონტალური სალექარის გავლის შემდეგ ჩაშვებული იქნება მდ. ყვირილაში. სალექარი განთავსდება საწარმოო კორპუსის ჩრდილო დასავლეთით არსებულ ნედლეულის ღია საწყობისათვის განკუთვნილ საცავში. (ჩამდინარე წყლის ხარჯისა და მშენებარე სალექარის მოცულობის მხედველობაში მიღებით, გათვალისწინებული სალექარი ვერ უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლის გაწმენდას საკმარისი ეფექტურობით, რასაც შედეგად მოჰყვება მდ. ყვირილას დაბინძურება.).

წარმოდგენილ გზშ ანგარიშში განხილულია გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება საპროექტო საწარმოს მოსაწყობად საჭირო სამუშაოების მიმდინარეობისა და საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში.

საწარმოს მოწყობისათვის საჭირო სამშენებლო სამუშაოები შემოიფარგლება ტერიტორიაზე არსებული შენობა-ნაგებობების სარემონტო სამუშაოებით, ტექნოლოგიური მოწყობილობა-დანადგარების მონტაჟით და ეზოს კეთილმოწყობის სამუშაოებით. ამ პერიოდში მოსალოდნელია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუარესება, რომელიც დაკავშირებული იქნება ემისიებთან ავტოტრანსპორტისა და სამშენებლო ტექნიკის მოძრაობისას, ელექტრო-შედულებასთან და სხვ. შესასრულებელი სამუშაოების სახისა და ხანგრძლივობიდან (3,5-4 თვე) გამომდინარე, აღნიშნული სამუშაოების მიმდინარეობის დროს გარემოზე ზემოქმედება იქნება მინიმალური და მოკლევადიანი.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედება დაკავშირებულია მდ.ყვირილას დაბინძურებასთან და ემისიებთან ატმოსფერულ ჰაერში.

მდ. ყვირილას ფონური მახასიათებელი დასადგენად გზშ ანგარიშში წარმოდგენილი წყლის ანალიზის მიხედვით ნახშირწყალბადების და მანგანუმის მაღალი ფონური შემცველობის გამოწვეულია საპროექტო საწარმოს ტერიტორიამდე განთავსებული მდ.ყვირილის მიერ ჩამდინარე წყლების ჩაშვებით.

მდ. ყვირილას ძირითადი დამაბინძურებელია ტექნოლოგიური პროცესის შედეგად წარმოქმნილი მორეცხვის შლამები, ნაწილაკების ზომებით -40 მკმ და მანგანუმის შემცველობით არა ნაკლებ. 12-15 %, რაოდენობით 12 ათასი ტ. წელიწადში.

ატმოსფერული ჰაერში ემისიებთან დაკავშირებით დადგენილია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროები, საიდანაც ძირითადად გამოიფრქვევა არაორგანული მტვერი (SiO_2 -ის 20-70% შემცველობით), მათ შორის მანგანუმის დიოქსიდი. არაორგანული მტვერის მაქსიმალური კონცენტრაცია საწარმოს საზღვარზე 0.01 ზღკ-ს ფარგლებშია, ხოლო მანგანუმის დიოქსიდის მაქსიმალური კონცენტრაცია არ აღემატება 0.1 ზღკ-ს. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმებულია საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებებით დაბინძურების სტაციონალური წყაროების უნვენტარიაზაციის ტექნიკური ანგარიში და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა დაბინძურების სტაციონალური წყაროების ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმატივების პროექტი.

იქედან გამომდინარე, რომ საწარმოო ჩამდინარე წყლების გასაწმენდად პროექტით გათვალისწინებული ორსექციანი ($2 \times 20 \text{ მ}^3$) ჰორიზონტალური სალექარი ვერ უზრუნველყოფს მდ. ყვირილას დაბინძურებისაგან დაცვას, საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში მდ. ყვირილას დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით გზშ ანგარიშის თანახმად, პროექტით დაგეგმილი სალექარის ნაცვლად გათვალისწინებულია 450 მ³ მოცულობის რკინაბეტონის ორსექციანი სალექარის მოწყობა, გასუფთავებული წყლის დაბრუნება ტექნოლოგიურ პროცესში, დალექილი შლამის ამოღება სალექარიდან, გაუწყლოვანებისთვის მისი განთავსება ბეტონის საფარით დაფარულ მოედანზე და გაუწყლოებული შლამის განთავსება „ღურღუმელა“-ს შლამსაცავის ტერიტორიაზე. გასათვალისწინებელია, რომ შლამები ძირითადად 40 (20) მკმ -ზე ნაკლები ნაწილაკებია და მათი დალექვისას ნალექის გამკვრივება ძნელად და ხანგრძლივად მიმდინარეობს. საწარმოს წარმადობიდან გამომდინარე, გზშ ანგარიშით გათვალისწინებული 450 მ³ მოცულობის ორსექციანი სალექარიდან შლამის ამოღებვა (და არა ამოღება) აუცილებელი იქნება თვეში ერთხელ. ბეტონის საფარიდან მოედანზე განთავსებით შლამები ან პირდაპირ გადავა მდინარეში ან წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების შედეგად.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საწარმოში მოსალოდნელია მანგანუმის მადნის გამდიდრების პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენები - შუალედური პროდუქტი 20 000 ტ/წ, (რომელიც დასაწყობდება ქ. ჭიათურაში, მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე არსებულ სააგლომერაციო მადნის სანაყაროზე და დაექვემდებარება მეორად გადამუშავებას) და შლამი 12 000 ტ/წ. - გაიტანება ღურღუმელას შლამსაცავზე.

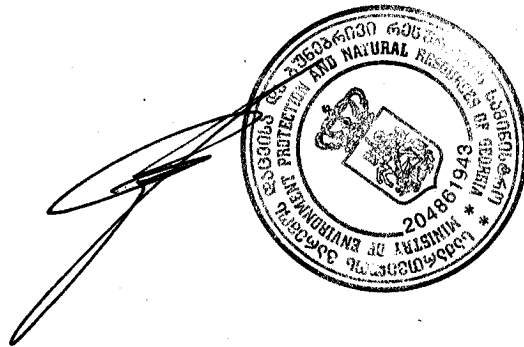
სპეციალური ტექნიკისა და ავტოტრანსპორტის ნამუშევარი ზეთებისა და ნავთობპროდუქტების სხვა ნარჩენების შეგროვება-შენახვა, გზშ ანგარიშის თანახმად გათვალისწინებულია სპეციალურ ჭურჭელში და ცალკე სათავსოში. აღნიშნული ნარჩენების სიმცირის გამო, საწარმოს ტერიტორიიდან მათი გატანა

მოხდება წელიწადში ერთხელ, ამ საქმიანობაზე სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორის მიერ. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებლად საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია სპეციალური მარკირებული ბუნკერების განთავსება, რომელსაც გაიტანს დასუფთავების მუნიციპალური სამსახური, სათანადო ხელშეკრულების საფუძველზე.

წარმოდგენილ გზშ ანგარიშში განსაზღვრულია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირებისა და თავიდან აცილების გზები; საწარმოს გაჩერების, დროებითი შეწყვეტის, ლიკვიდაციის შემთხვევაში გარემოს წინანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები და საშუალებები.

გზშ ანგარიშში განხილული არ არის შუალედური პროდუქტის (ე.წ. აგლომერატის სანაყაროს) დასაწყობებისთვის და შლამსაცავისთვის (ე.წ. „ღურღუმელა“-ს შლამსაცავის) განკუთვნილი ტერიტორიის ფართობი, დაშორება საწარმოდან და ზედაპირული წყლის ობიექტიდან.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი შენიშვნები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

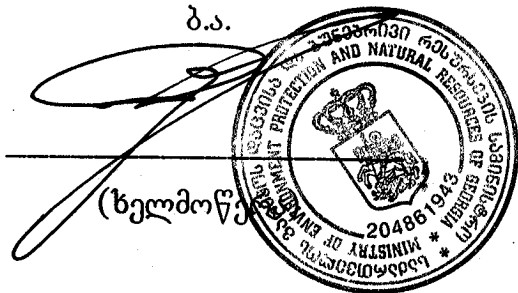
1. შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობა ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს გზშ ანგარიშში განხილული ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად და უზრუნველყოს ზედაჭირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების პროექტით გათვალისწინებული ნორმატივების შესრულება;
2. საწარმოს ექსპლუატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს 450 მ³ მოცულობის ორსექციანი რკინაბეტონის სალექარის მოწყობა და შემდეგ გადასვლა შლიამიანი სუსპენზიის ფილტრაციაზე და მშრალ დასაწყობებაზე;
3. შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის გაცემიდან 6 თვის განმავლობაში უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) კონკრეტული გეგმის დამუშავება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმება;
4. შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ ეკოლოგიური ექსპერტიზის გაცემიდან 6 თვის განმავლობაში უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის დამუშავება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმება;

IV. დასკვნა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შემთხვევაში.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭანაკია
(სახელი, გვარი)

ბ.ა.

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნაბარათი № 00206

კოდი M D 1

„ 21 “ „ აპრილი “ 2009 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი შპს „ჭიათურის მწვანე ქოჩა“

2. საქმიანობის მიზანი მანგანუმის მადნის გადამამუშავება
(გამრიცხველი)

3. განსახორციელებელი ფ. ჭიათურა
საქმიანობის აღვლმდებარეობა სახენურის ვ. შატყვაძის ქ. N10

4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი სამეცნიერო კვლევითი
ორგანიზაცია ფილიალი „ვაკა“

5. ნებართვის მისაღებად ვარდოშვილმა ზემოქმედების
წარმოდგენილი დოკუმენტაცია შეფასების ანგარიში

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი ექსპერტიზის
დასკვნა N 37, 26.03.09.

7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმედებს ე.წ. ექსპერტი-
ზის დასკვნის ვალდებულების
პირობებზე შესრულების შემთხვევაში

ვარემოზე შემოქმედების ნებართვა ვაცემულია:

საქართველოს ვარემოს დაცვისა და შენახვის
რესურსების სამინისტროს მიერ

საქართველოს ვარემოს დაცვისა და
ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
უფლებამოსილი წარმომადგენელი
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ლოცვენ ზიგვისსა და შეშარდევებს
სამხარხორის ეფროსის
ნიკოლოზ ჭახნაყია

დამკვეთი: გახემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
დამამზადებელი: შპს "ფინანსები"
ს.ფ.ს* ხუგისტიციის №2-0360